

ตัวแปรที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน

Factors Affection Students Quality of Learning Center School on The
Philosophy of Sufficiency Economy Education under the Office of The
basic Education Commission

พรทิพย์ เบาทูประเสริฐ¹ ศรุตดา ชัยสุวรรณ² กรองทิพย์ นาควิเชตร³
สมบุญ ตันยะ⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) ศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาตัวแปรที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มตัวอย่างคือโรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2559 จำนวน 40 โรงเรียน โดยใช้ตารางเลขคู่การวิจัยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาตัวแปรที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ แบบประเมินคุณภาพผู้เรียน แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของครู แบบประเมินสมรรถนะของครู แบบสอบถามความรับผิดชอบในหน้าที่ของครู แบบสอบถามการปฏิบัติตนตามหลักศีลธรรมของผู้บริหารโรงเรียน แบบสอบถามความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน แบบสอบถามการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การวิเคราะห์ข้อมูล คำนวณค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ

¹ นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

² (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

³ (รองศาสตราจารย์ ดร.) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

⁴ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

ค่าสัมประสิทธิ์ของความแปรผันของ ตัวแปรตามและตัวแปรต้น สหสัมพันธ์อย่างง่าย สหสัมพันธ์พหุคูณ วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย

1. คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพียงด้านการศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับสูง

2. ระดับความรับผิดชอบในหน้าที่ของครูที่ส่งผลต่อระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = .01$ โดยอธิบายความแปรปรวนของระดับคุณภาพผู้เรียนได้ร้อยละ 78.80

3. แนวทางการพัฒนาความรับผิดชอบในหน้าที่ของครูโรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) สาระสำคัญ (1)ความรับผิดชอบด้านการปฏิบัติงาน (2)ความรับผิดชอบด้านการปฏิบัติตน 4) แนวทางสู่การปฏิบัติ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ

คำสำคัญ : คุณภาพผู้เรียน ความรับผิดชอบ เศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the students quality of learning center School on the philosophy of sufficiency economy education under the Office of the Basic Education Commission. 2) to study factors affecting students quality of learning center School on the philosophy of sufficiency economy education under the Office of the Basic Education Commission. 3) to study the development of factors affecting students quality of learning center School on the philosophy of sufficiency economy education under the Office of the Basic Education Commission. The samples consisted of students from 40 schools of learning center School on the philosophy of sufficiency economy education under the Office of the Basic Education Commission, in the academic year 2016. The procedure of a research was divided into 2 parts. The first step was to study factors affecting students quality of learning center School on the philosophy of sufficiency economy education under the Office of the Basic Education Commission. The second step was to study the development of factors affecting students quality of learning center School on the philosophy of sufficiency economy education under the Office of the Basic Education

Commission. The instruments used in the study were 1) the evaluation of the student's quality 2) the evaluation of teacher's motivation 3) the evaluation of teacher's competence 4) teacher's responsibility questionnaire 5) school director's competence questionnaire 6) school director's instructional leadership questionnaire 7) the evaluation of academic administration integrated with philosophy of sufficiency economy. The data were analyzed using means, standard deviation, coefficient of variation, multiple correlation and multiple regression analysis.

The research findings were as follow:

1. The student quality of learning center School on the philosophy of sufficiency economy education under the Office of the Basic Education Commission was in the high level.

2. The teacher's responsibility level affecting to the students quality of learning center School on the philosophy of sufficiency economy education under the Office of the Basic Education Commission at the significant level of $\alpha = .01$. The variation of the quality of students at 78.80 percent

3. A development of teacher's responsibility in learning center School on the philosophy of sufficiency economy education under the Office of the Basic Education Commission. Was included 1) rationale 2) objective 3) content including (1) Job's responsibility (2) To behave in work 4) method of operation 5) condition of success.

Keywords : Students quality, Responsibility, Sufficiency economy

บทนำ

การศึกษาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาบุคคลให้มีความเจริญงอกงามทุกด้านประเทศใดประชากรในประเทศมีคุณภาพการศึกษาสูงประเทศนั้นก็จะมีกำลังคนที่มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ แต่การศึกษาไทยมีปัญหาเรื่องคุณภาพอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นผลการประเมินในยุคสมัยใด คุณภาพการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำมาโดยตลอด เป็นปัญหาของการจัดการศึกษาที่ต่อเนื่องกันมายาวนาน (รุ่ง แก้วแดง, 2546: 29) ปัญหาดังกล่าวผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาจึงได้ดำเนินการปรับและพัฒนากระบวนการจัดการศึกษาใหม่ที่เรียกว่าการปฏิรูปการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสามารถผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ โดยปัจจุบันเป็นการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) มีจุดเน้นที่สำคัญ 3 เรื่อง คือ พัฒนาคุณภาพการศึกษา และการเรียนรู้ การเปิดโอกาสทางการ

ศึกษาให้คนไทยเข้าถึงการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนของสังคม โดยเฉพาะด้านคุณภาพการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553: 2-4)

โรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษาเป็นโรงเรียนที่น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาเป็นหลักในการบริหารจัดการสถานศึกษา จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาเพื่อเสริมหนุนการปลูกฝังปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้กับผู้เรียน บุคลากรของสถานศึกษาให้ปฏิบัติตนและปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งแต่ละโรงเรียนมีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) แตกต่างกันไป โรงเรียนแต่ละแห่ง จัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมนักเรียนเน้นการฝึกปฏิบัติที่เสริมหนุนระบบเรียนรู้ที่บ่มเพาะอุปนิสัยพอเพียง จนเป็นกิจวัตรเพื่อให้เกิดการพัฒนาและช่วยเหลือกันผลการดำเนินการส่งผลให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม วิถีชีวิตเข้าสู่เส้นทางพอเพียงของผู้บริหาร ครู นักเรียนและผู้ปกครอง นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น คุณภาพผู้เรียนดีขึ้น สภาพแวดล้อมของโรงเรียนน่าอยู่ เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (ปรียานุช ธรรมปียา, 2557) จากการประเมินคุณภาพภายนอก รอบที่สาม (พ.ศ.2554-2558) ของสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) พบว่า โรงเรียนจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ผ่านการรับรองทุกโรงเรียน (สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.): 2558) ซึ่งให้เห็นว่าโรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษาเป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

การศึกษางานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ พบว่า การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ดังเช่นงานวิจัยของจอห์นสัน (Johnson, 2011) วิจัยพบว่า โรงเรียนที่ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองในการแสวงหากลยุทธ์ในการสอนมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน ดินนิน (Dinneen, 2010) วิจัยพบว่า การส่งเสริมให้ผู้เรียนยึดหลักในความพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต ส่งผลให้ผู้เรียนให้ดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข สุรศักดิ์ มีโชค (2552) วิจัยพบว่า โรงเรียนที่ดำเนินงานตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ สุรินทร์ ภูสิงห์ (2552) วิจัยพบว่า โรงเรียนที่นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน จำเริญรัตน์ จิตต์จิรจรรย์ (2553) วิจัยพบว่า การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปกำหนดเป็นปรัชญา การบริหารจัดการ ส่งผลให้สถาบันมีการนำไปกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ของการบริหารจัดการของสถาบัน น้ำฝน ผ่องสุพรรณ (2553) วิจัยพบว่า การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ส่งผลต่อพัฒนาการในด้านจิตใจ ด้านสังคม และด้านการเรียนรู้คำติ จันทะเกษ (2554) วิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาโดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงส่งผลต่อความสำเร็จในด้านการจัดการศึกษา

จากงานวิจัยที่ประมวลมา พบว่า การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาตัวแปรด้านจิตพิสัยซึ่งเป็นเป็นตัวที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ ประกอบด้วยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของครู สมรรถนะของครูผู้สอน ความรับผิดชอบในหน้าที่ของครูการปฏิบัติตนตามหลักศีลธรรมของผู้อำนวยการโรงเรียน ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียน การบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ว่าตัวแปรใดที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาตัวแปรที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษาศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร คือ โรงเรียนศูนย์ การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 100 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาศึกษาขั้นพื้นฐานปีการศึกษา 2559 จำนวน 40 โรงเรียน ใช้การสุ่มอย่างง่าย (โดยใช้ตารางเลขสุ่ม)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ในแต่ละโรงเรียนมีผู้ให้ข้อมูล จำนวน 4 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 2 คน ใช้การสุ่มอย่างง่าย (โดยใช้ตาราง) รวมผู้ให้ข้อมูล 160 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ตัวแปรตาม คือ คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนศูนย์ การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษาศึกษา ตัวแปรต้น ประกอบด้วย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของครู สมรรถนะของครูผู้สอน ความรับผิดชอบในหน้าที่ของครู การปฏิบัติตนตามหลักศีลธรรมของผู้อำนวยการโรงเรียน ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียน การบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบประเมินคุณภาพผู้เรียน 33 ข้อ แบบวัดแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ของครู 15 ข้อ แบบประเมินสมรรถนะของครู 17 ข้อ แบบสอบถามความรับผิดชอบ ในหน้าที่ของครู 18 ข้อ แบบสอบถามการปฏิบัติตนตามหลักศีลธรรมของผู้อำนวยการโรงเรียน 14 ข้อ แบบสอบถามความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 15 ข้อ แบบสอบถามการบริหารงานวิชาการ โดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 17 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล คำนวณหา ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ความแปรผัน ของตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปร ต้นที่ส่งผลต่อตัวแปรตาม ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ สหสัมพันธ์พหุคูณกำลังสอง วิเคราะห์การถดถอย พหุคูณ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัย

1. คุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.280$) ลักษณะดังกล่าวนี้ของผู้เรียนแต่ ละโรงเรียนแตกต่างกันน้อย ($C.V. = 8.060$)

2. ตัวแปรต้นที่ส่งผลต่อระดับ คุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีเพียงระดับความรับผิดชอบในหน้าที่ของครูตัวแปรเดียวที่ส่งผลต่อระดับคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = .01$ โดยอธิบายระดับคุณภาพผู้เรียนได้ร้อยละ 78.80

3. แนวทางการพัฒนาความรับผิดชอบในหน้าที่ของครู โรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้าน การศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) สำคัญ (1) ความรับผิดชอบด้าน การปฏิบัติงาน (2) ความรับผิดชอบด้านการปฏิบัติตน 4) แนวทางสู่การปฏิบัติ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ

อภิปรายผลการวิจัย

1. คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้าน การศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับสูง เป็นเพราะว่าโรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงมาบูรณาการเข้ากับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาดำเนินการศึกษาโดยเน้นให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมใน 4 มิติ คือ มิติด้านเศรษฐกิจ มิติด้านจิตใจ มิติด้านสังคม และมิติด้านวัฒนธรรม โดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนเป็น คนดี มีปัญญา มีความสุขมีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ และให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ใน 8 ประการ คือ (1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (2) ซื่อสัตย์สุจริต (3) มีวินัย (4) ใฝ่เรียนรู้

(5) อยู่อย่างพอเพียง (6) มุ่งมั่นในการทำงาน (7) รักความเป็นไทย (8) มีจิตสาธารณะ ซึ่งเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ธีระ รุญเจริญ และคณะ, 2557) ส่งผลให้คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษายู่ในระดับสูง สาเหตุอีกประการหนึ่งเพราะว่าโรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาก่อนแล้วจึงผ่านการประเมินให้เป็นโรงเรียนสถานศึกษาพอเพียงมาก่อน แล้วจึงผ่านการประเมินให้เป็นโรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ซึ่งองค์ประกอบหนึ่งในการประเมินเป็นเรื่องของคุณภาพผู้เรียน ดังนั้นคุณภาพผู้เรียนจึงอยู่ในระดับสูง

2. ระดับความรับผิดชอบในหน้าที่ของครูที่ส่งผลต่อระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = .01$ โดยอธิบายความแปรปรวนของระดับคุณภาพผู้เรียนได้ร้อยละ 78.80 เพราะว่า ความรับผิดชอบในหน้าที่ของครูเป็นการเพิ่มสมรรถนะในการทำงานของครู ทำให้ครูปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างมีเป้าหมาย (ธีรกรณ์ พรเสนา, 2557) ครูที่มีความรับผิดชอบในหน้าที่สูง เป็นบุคคลที่มีวิสัยทัศน์ในการทำงานและจัดการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ทำงานในหน้าที่อย่างมีเป้าหมาย สร้างความเชื่อถือให้แก่ผู้ปกครอง และชุมชนจัดการศึกษาโดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนสู่ ความเป็นเลิศทางการเรียนรู้ (นิพล อินนอก, 2556) ดังที่สิงห์ แกรนด์วิลล์ และดิกกา (Singh, Granville and Dicka, 2002) กล่าวไว้ว่า ตัวแปรจิตพิสัยส่งผลอย่างมากต่อความสำเร็จของการปฏิบัติหน้าที่ของบุคคลอันเป็นเป้าหมายที่มีคุณค่าสูงสำหรับการประเมินระดับความสามารถของบุคคล ดังนั้นระดับความรับผิดชอบในหน้าที่ของครูส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของฟรานซิส (Francis, 2011) วีระศักดิ์ สุภาพ (2552) และพิมล วิเศษสังข์ (2554) ส่วนตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของครู สมรรถนะของครูผู้สอน การปฏิบัติตนตามหลักศีลธรรมของผู้บริหารโรงเรียน ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน การบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไม่ส่งผลต่อระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เป็นเพราะว่า แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ของครู สมรรถนะของครูผู้สอน การปฏิบัติตนตามหลักศีลธรรมของผู้บริหารโรงเรียน ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน เป็นคุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่มีอยู่กับตัวของบุคคล ซึ่งบุคคลดังกล่าวไม่ได้นำไปใช้ใน การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจึงไม่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญ สำหรับตัวแปรการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการงานวิชาการไม่ได้ส่งผลโดยตรงต่อ

ผู้เรียน ดังนั้นการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจึงไม่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญ

3. แนวทางการพัฒนาตัวแปรความรับผิดชอบในหน้าที่ของครู โรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) สารสำคัญ (1) ความรับผิดชอบด้านการปฏิบัติงาน (2) ความรับผิดชอบด้านการปฏิบัติตน 4) แนวทางสู่การปฏิบัติ 5) เจ็อนไขความสำเร็จ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 9 ท่าน ประเมินว่าแนวทางการพัฒนาความรับผิดชอบในหน้าที่ของครู โรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความสอดคล้องกันในทุกรายการ และมีความเหมาะสมในระดับมาก เป็นเพราะว่า สารสำคัญของแนวทางการพัฒนาความรับผิดชอบในหน้าที่ของครู ผู้วิจัยได้นำเอาข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพครูด้านการปฏิบัติงาน และมาตรฐานด้านการปฏิบัติตน มาเป็นสารสำคัญของแนวทางในการพัฒนาความรับผิดชอบในหน้าที่ของครู เพราะมาตรฐานวิชาชีพครูทั้งสองด้านเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ใน การประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องมีความรับผิดชอบในการประพฤติปฏิบัติตามเพื่อให้เกิดคุณภาพในการประกอบวิชาชีพ สามารถสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาให้แก่ผู้รับบริการจากวิชาชีพได้ว่าเป็นบริการที่มีคุณภาพ และเป็นหลักฐานแสดงว่าเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์พร้อมที่จะประกอบวิชาชีพทางการศึกษาได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะด้านนโยบาย

ผลการวิจัยพบว่า ระดับความรับผิดชอบในหน้าที่ของครู ส่งผลทางบวกคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ดังนั้นผู้บริหารระดับสูงของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรกำหนดนโยบายในการส่งเสริมความรับผิดชอบในหน้าที่ของครู เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สูงขึ้นต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

2.1 ควรวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างความรับผิดชอบในหน้าที่ของครู

2.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพในการบริหารจัดการโรงเรียนกับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา

บรรณานุกรม

- คำดี จันทะเกษ. (2554). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาโดยบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารและพัฒนาการศึกษา) มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จำเริญรัตน์ จิตต์จิรจรรย์. (2553). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการอุดมศึกษาโดยการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนของไทย. รายงานการวิจัยทุนนวมินทร์. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ (วช.).
- ธีระ รุญเจริญและคณะ. (2557). รายงานการวิจัยโครงการสังเคราะห์ผลการประเมินตนเองของโรงเรียนศูนย์สถานศึกษาพอเพียง. นครราชสีมา: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- นิพล อินนอก. (2556). ตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). นครราชสีมา: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- ธีรกรณ์ พรเสนา. (2557). ตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อระดับความรับผิดชอบของผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). นครราชสีมา: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- น้ำฝน ผ่องสุพรรณ .(2553). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปรียานุช ธรรมปิยา. (2557). การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา (พ.ศ. 2549- 2557). กรุงเทพฯ : ศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ.
- พิมล วิเศษสังข์. (2554). ตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อระดับความพึงพอใจของครูที่มีต่อการปฏิบัติของสถานศึกษาในองค์ประกอบคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). นครราชสีมา: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- รุ่ง แก้วแดง. (2546). โรงเรียนนิติบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- วีระศักดิ์ สุภาพ. (2552). การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบุญวัฒนา อำเภอเมือง จังหวัด. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- สุรศักดิ์ มีโชค. (2552). **การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมความสำเร็จในการดำเนินงานของโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา) เพชรบูรณ์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- สุรินทร์ ภูสิงห์. (2552). **การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาโดยบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี**. วิทยานิพนธ์การศึกษาศุภบัณฑิต (การบริหารและพัฒนการศึกษา) มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). **การพัฒนการศึกษาทั้งระบบเพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กและเยาวชนไทย ครั้งที่ 2** . กรุงเทพฯ. พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน).(2558). **คะแนนผลสอบ O-NET ช่วงชั้นที่ 2 ของสถานศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2557**. (ออนไลน์) สืบค้นจาก <http://www.onesqa.or.th/th/contentdownload/944/> เมื่อ 1 พฤศจิกายน 2559
- Dinneen, N.M. (2010). **Aristotle's Political Economy and the Rhetoric of Political Agrarianism : Ennobling the Principle of Self-Sufficiency**. Thesis of Doctor of Education Illinois : Northern Illinois University.
- Francis, A.I.N. (2011). **Impact of Collective Responsibility on Student Learning and Achievement**. Thesis of Doctor of Education. Minnesota : Walden University.
- Johnson, R. D. (2011). **A Study of the Impact of Professional Development on Teacher Attitude Toward Writing and Implementation of Writing Strategies**. Thesis of Doctor of Education. Texas : Texas A&M University – Commerce.
- Singh, K. Granville, M. and Dicka, S. (2002). “Mathematics and Science Achievement : Effect of Motivation, Interest, and Academic Engagement.” **The Journal of Educational Research**. 95(6) : 323-332.